

278 Novæ Additiones ad D. Covarruvias

tit. Quibus Conciliis præsedit Papa. Nationales vero, & provinciales Synodi, cùm sint locales extra regionem, vel provinciam non astringunt, ut sup. num. 4. prædiximus.

*54 Id autem observatione dignum est, quod generalia etiam Concilia, cùm circa mores aliquid definiunt, non ubique obligant, sed in illis dunt taxat regionibus, ubi recepta sunt. Sic decretum Concilii Tridentini *sess. 24. cap. 1. de reformat. matrimonio*, quo forma contrahendi coram Parochio & testibus traditur, vim irritandi matrimonia non obtinet in illis partibus, in quibus hæc sacrosancta Synodus recepta, aut publicata non est; ideoque nuptia juxta jus commune Ecclesiasticum his in locis inita tenent. Hoc autem legibus cunctis contingit, que nisi recipiantur, non ligant. Ita Sanc. de matrimonio, lib. 3. disp. 18. n. 1. Guttier. *cod. tract. cap. 61. num. 2.* Rebell. *de obligat. iust. part. 2. lib. 2. q. 7. sect. 3.* Cevall. *commun. quest. 604. num. 142.* Navar. *conf. 1. tit. de constitutionib. q. 3. cum seqq.* Hoc tamen quoad Fidei dogmata neutiquam procedit, quia una fides ubique gentium à Catholicis amplexari debet, juxta illud unius Deus, una fides, unum Baptismus.*

55 Illi autem qui à principio oecumenici Concilii constitutioni circa matrimonii formam non obtemperarunt, gravem culpam contraxisse noscuntur: sed posteriores eam non observantes à peccato excusantur, modò tantum temporis præterierit, ut lex per non usum abolita censeatur, ad quod decennii lapsus desideratur, ut insinuat Guttier. ubi proxime. Vide Pat. Suan. de legib. lib. 3. cap. 19. n. 9. & notata supra lib. 2. cap. 16. num. 55. cum seqq.

Hæc adjicere libuit, ut dignoscatur, quomodo D. Covar. sit accipiens, dum docet Catholicos teneri ad Sacrorum Conciliorum receptionem, seu observantiam.

SUMMARIUM.

- 1 *De divisione librorum agentium de rebus sacris.*
- 2 *De verbo Hagiographus, cum numeris sequentibus.*
- 3 *De divisione sacrorum voluminum apud Hebreos.*
- 4 *De beato Cypriano, cum numeris sequentibus.*
- 5 *Scriptores aliquando martyrium aliquorum Sanctorum constitutum sub aliorum Imperatorum tempora, cum aliorum iussu sint interfecti.*
- 6 *De B. Athanasio.*
- 7 *De B. Gregorio Nazianzeno, cum numeris sequentibus.*
- 8 *De B. Basilio, cum numeris sequentibus.*
- 9 *De B. Joanne Chrysostomo, cum numeris sequentibus.*
- 10 *De B. Theophilo Alexandrino, cum numeris sequentibus.*
- 11 *De B. Cyrillo.*
- 12 *De B. Hilario Piatavensi, cum numeris sequentibus.*
- 13 *De B. Ambroso.*
- 14 *De B. Augustino, cum numeris sequentibus.*
- 15 *De B. Hieronymo, & numeris sequentibus.*
- 16 *De B. Prospero, & numeris sequentibus.*
- 17 *De B. Leone Pontifice, & numeris sequentibus.*
- 18 *De Pontifice ex Cathedra definiti errare non potest, & oppositum est heresis, num. 53.*
- 19 *Quamvis autoritatem obtineant scripta Sanctorum.*

III De

Varias Resolut. Lib. IV. Cap. XVI. 279

Ad Num. 2.

De vita, nobilitate, moribus, litteris, aliisque encomiis B. Cypriani multis egerunt Card. Baron.

Annal. Ecclesiast. tom. 2. ab anno 250. ad 261.

& ibi Spondan. in ejus Epitome, Card. Bellarmin.

de Ecclesiast. Scriptor. anno 250. pag. 48. Jacob.

Gualter. in Chronic. ad ann. 300. pag. 220. Ado

Vien. in chronic. Aug. Barbosa in collectan. ad

cap. Sancta, 15. dist. num. 2. Martyrolog. die 14.

Septemb. Is ad Sedem Carthaginem jam senex

fuit electus anno 250. paulo post Baptismum

suscepit; successor Donato. Fuit quidem gener

illustris, potentia egregius, Philosophicis disci

płinis insigniter prædictus, ac sua civitatis pri

marius Senator. Card. Baron. anno 250. & ibidem

Spondan. & alii. Vocabular. Cæcilius Cyprianus,

à Cæcilio Presbytero, à quo deductus est ad veræ

Religionis professionem. Aug. Barbosa sup.

Tandem in Valeriana perseguitione anno 261. die 14.

Septemb. pretiosam mortem opere martyrii

laurea redimitus, in loco Sixti dicto, sexto ab

urbe Carthagine lapide distante. Card. Baron.

anno 261. ubi Spondan. num. 4. Carrill. Annal.

anno 261. de quo scripti late Pontius ejusdem

Cypriani Diaconus in act. passim. B. Cypriani,

quem inter Scriptores Ecclesiasticos memorat

D. Hieronymus. Surius de vit. Sanct. tom. 5. die 14.

Septemb.

Ibi : Tametsi Nicephorus lib. 5. cap. 27.

Observandum est huc, Scriptores sæpe, cum

de quibusdam Sanctis Martyribus agunt, qui

sub Decio passi sunt, eos tempore hujus impera

toris & Valeriani interfectos emeruisse, cùm hos

duos nunquam simul imperasse competitum

fit. Præterea solent adscribere Decianæ persegu

tioni quæ sub Valeriano postea contigerunt, ut

Nicephorus de martyrio B. Cypriani scribit, qui

justus Valerianus peremptus est. Hujus erroris cau

sa fuit, quod Decius primo sui Imperii anno

adversum Persas cum exercitu profecturus Vale

rianum Romanus reliquit, cui summa censuræ

contulit potestem cum facultate legum scriben

darum; unde edicta, quæ tunc temporis contra

Christianos proibitant, nomine Decii & Valeriani

expresso edebantur. Sic Autores decepti utriusque

Imperatoris, ac perseguitionis tempora confun

dunt. Salian. in Epitom. Baron. anno 253. num. 16.

& 22.

Ibi : Ceterum hic Martyr illustrissimus.

De his vide prænotata supra, cap. 13. num. 21.

Omnis communirer B. Cypriani ab hæresi labi

immunem sentiunt, ut videre est apud laudatos

supra, num. 6. Nec refert, quod adversus Stepha

nus 1. Pontificem propriam opinionem tena

cissimè tueretur, quia dici potest, Summum Pon

tificem non ut caput Ecclesiæ contrarium defi

nisse, sed tanquam Doctorem privatum, quæ

B. Cyprianus cum Carthaginem Synodo circa

Baptismatis reiterationem decreverat, reprobasse.

Verum ante obitum, egregium Martyrem ab errore

detulisse plures testantur ex laudatis dict. num. 6.

& præmissum d. n. 21.

Vers.

Ibi : Tametsi Hieronymus.

4 Frequentius verbum Hagiographos ad eos codi

ces spectat, qui canonici sunt, ut videre est apud

Joan. Polmannum sup. ubi ait, Hagiographum dicit

Scriptorem Sanctum redactum ad Canonem. Cal

lepin. verb. Hagiographa, esse inquit Hagiogra

pha scripta sacra Orthodoxorum consenserunt in

canonem redacta, imò in Vocabul. Ecclesiastico. ubi su

pra, traditur Hagiographa interpretari sanctam

Scripturam, non Sanctorum scripta. Sed Abulens.

utramque significationem admittit.

Ibi : Quasi canonici libri veteris Testamenti.

5 De divisione sacrorum voluminum apud He

breos confule fuisse agentem Sexti. Senenf. d. lib. 1.

à pag. 24. nam post libros Moysis, seu Pentateu

chum, & Prophetas, tertio loco Hagiographos

collocabantur, incipientes à libro Job. Quod ob

servat Abulens. sup. & author Vocabul. Ecclesiast

verb. Agiographa.

Vers. Opuscula B. Athanasii.

⁹ De eximia , ac veneranda vita B. Athanasii affluerter, prout res exigit , agunt Card. Baron. anno 325. n. 50. & 51. anno 336. n. 19. anno 338. n. 1. & alibi s̄epe, Spondan. in Epitom. Onuphr. in Chronico , anno 325. Aug. Barbosa sup. num. 3. Card. Bellarmin. sup. anno 340. pag. 58. Possevin. in apparat. sacro, tom. 1. verb. Athanasius, pag. 137. cum segg. Jacob. Gualter. sup. ad annum 400. pag. 276. B. Athanasius publicis votis, ac acclamacionibus universi populi Catholici Alexandrinus Praef̄ electus est a pluribus Episcopis , qui ex Thebaide & Aegypto ad electionem convenerant anno 326. Card. Baron. eod. anno , & ibi Spondan. n. 1. obit anno 372. die 2. Maii , Damaso Pontifice , Valentino , & Valente Imperatoribus , Baron. ann. 372. Spondanus ibi , num. 4. ubi ita inquit : At pragrandis liber conficiendus esset , si omnes praef̄antissimi Sacerdotis laudes a Patribus editas , quis simul in unum congereret ; cum aliquis impar sit omnīs lingua ad celeberrima ejus recensenda certamina sub Constantino , Constantio , Juliano , ac demum Valente Imperatoribus pro Fide suscepit, ut nullus alius posset invenire post Apostolos in Ecclesia Dei , qui acerbiora , diuini oratione subierit prelia pro Patrium fide tuenda , ac Magnus hic, immo Maximus Athanasius. Hunc Nazianzenus orat. in laud. Heron. vocat orbis oculum , Sacerdotum Antistitem, Confessorum ducem & magistrum, sublimem vocem, Fidei columnam, secundam Christi lucernam , & præcurem, De ejusdem Patris scriptis illustre elogium extat apud Colinam Abbatem in Prat. Spirit. cap. 4c. quem refert Spondan. d. num. 4. in fin. ibi : Cum ex S. Athanasii opusculis aliquid invenieris , nec ad scribendum chartas habueris, in vestimentis tuis scribe illud. Edidit inter alia Athanasius Romæ Latino sermone Symbolum, seu Fidei professionem, anno 340. Spondan. eod. anno , n. 4. quod in Ecclesia sub ejus nomine recitat. Adde Surium supra , tom. 3. die 2. Maii.

Ad Num. 3.

¹⁰ De B. Gregorio Nazianzeno consulendi sunt Card. Baron. ab anno 354. ad 389. & Spondan. in Epit. eisd. locis. Card. Bellarmin. sup. anno 370. pag. 73. Onuphr. anno 372. Possevin. sub verb. Gregor. Nazianzenus. Gualter. sup. ad annum 400. pag. 282. Aug. Barbosa n. 4. Ado Vien. in chron. Siegb. anno 381. Sur. tom. 3. die 9. Maii.

Ibi : Deinde patri in Nazianzi Episcopatu successor.

¹¹ B. Gregorius Nazianzeni Episcopus nunquam extitit, nec patri successit, sed eo superflite, illius Ecclesiae Præfecturam ad breve tempus accepit, ut parentem relevaret, cuius imperio paruit invitatus. Ita adversus communem bene probans tenet Spondan. anno 371. n. 7.

Ibi : Monasticam in quodam agro vitam egit.

Cū Athenis operam litteris navaret, strictissimo amicitia vinculo Magno Basilio adhaerit, hoc que recessente , ille coactus est illic persistere, ut

oratorium artem publicè profiteretur , Spondan. anno 354. num. 5. At posteā anno 362. eundem Basiliū in solitudines Ponticas secedentem jam Presbyter à patre ordinatus comitur , Spondan. post Baron. anno 362. n. 14. Ab cremo semel atque iterum à patre revocatur , & à Basilio designatur reniens Salimorum Antistes. Salian. anno 366. num. 4. & anno 371. n. 7.

Ibi : Atque postmodum Theologus.

B.Gregor. Nazianzenus cognominatus est quasi per Antoniam Theologus , quod nomen ei indutum fuit ob luculentas de Theologia orationes, quas Constantinopolis recitavit, quō missus est, ut Ecclesiam illam Arrianorum injuriā penē colapsam instauraret. Spondan. anno 371. n. 14.

Ibi : Obiit sub Theodosio Magno anno ejus imperii tertio.

Secundum Baronium , ac Spondanum B. Gregorius ē vivis migravit anno Christi 389. Theodosii senioris imperii 11. ætatis suæ 65. die 9. Maii : de cuius testamento , effigie , ac exercitiis senectæ tempore , videndum Spondan. anno 389. num. 2. cum segg. Obitus ejus contigit anno 5. Pontificatus Siricij. Baron. & Spond. sup.

Vers. Item opuscula B. Basiliu.

De B. Basilio videndum Card. Bellarm. suprā , anno 370. pag. 73. Card. Baron. ab anno 304. ad ann. 378. pluribus in locis, & Spondan. ibidem. Possevin. ubi nuper, verb. Basilus Magnus , cap. 2. & 4. pag. 184. Aug. Barbosa num. 5. Ado Vienensis sup. anno 383. Genebrard. in Damasco. Jacob. Gualter. in chronic. ad ann. 400. pag. 282. Onuphr. anno 395. Illescas Hist. Pontific. lib. 2. cap. 6. Surius tom. 3. die 14. Junii.

Ibi : Fuit Basilius artissima conjunctus amicitia.

Sic prænotatum suprā , num 12. Gregorii Nazianzeni operā Basilius Cæsareæ Cappadociæ Antistes renitens admodum electus est anno 369. ut observat post Baron. Spondan. eod. anno , num. 7. Cum D. Ambrofio mutuam habuit literarum conuentudinem , inter quos multa transacta esse censat , Spondan. anno 374. num. 3.

Ibi : Obiit Basilius sub Gratiano Cæsare.

Decessit ē vivis anno Christi 378. Damasi Pontificis 12. Valentis Imperatoris 15. Gratiani 12. Valentiniani II. 3. Kalendis Januariis , postquam annis octo, mensibus sex, diebus sexdecim Episcopatu mirabiliter , & eximiè functus erat : de cuius venerandis moribus , ac præclaris virtutibus testantur Gregorius Nazianzen. in orat. funebri. Syrus Ephrem Diaconus Edeskenus , Greg. Nyssenus Basiliū germanus , quos refert Spondan. ex Baron. præmissa tradens anno 378. num. 1. & num. 2. effigiem ipsius depingit, subjungitque plura scripsisse Basiliū , quam à D. Hieronymo commemorata sunt , quod colligit ex Cassiodor. pafat. lib. inst. divin. lectio. ubi adscribit B. Basiliū eis Scriptoribus Græcis , qui totam Scripturam interpretatione illustrarunt.

Vers.

Vers. Item opuscula B. Joannis Chrysostomi.

¹⁸ De B. Joanne Chrysostomo agit Card. Bellarm. suprā , anno 398. pag. 94. Card. Baron. pluribus locis, ab anno 362. ad 438. ibique Spondan. Onuphr. anno 407. Possevin. in appar. sac. tom. 1. verb. Joannes Chrysostomus , à pag. 145. Jacob. Gualter. ad annum 500. pag. 356. August. Barbosa sup. num. 6. Theat. vita human. var. in loc. ubi etiam de ceteris Patribus jam laudatis , ac deinceps laudandis. Sur. tom. 1. die 27. Januarii.

¹⁹ Natus est Chrysostomus anno 354. Libertii Pontificis 3. Constantii Imperatoris 18. Spondan. anno 354. junio anno 362. n. 29. Patrem habuit nomine Secundum, genitricem Anthusam, quanquam apud Gracos ea invaliter opinio, ut Publia illostris valde formosa parentis illius fuerit. Sed hanc sententiam refutat ut improbabilem Spondan. ibi proxime.

Ibi : Ab ore aureo cognomento Chrysostomus.

²⁰ Fertur quod cū in concionibus sublimi dicendi genere alloqueretur, quod vulgi inscitiam , & rusticitate n̄ præteribat, à quadam pia muliere monitus stylum demisit, ita ut ab omnibus præclaras doctrina perciperetur, ex quo illi Chrysostomi nomen inditum est. Baron. anno 386. ubi Spondan. n. 13. Gualter. sup.

Ibi : Hic vir præstantissimus.

²¹ Presbyter ordinatus est Chrysostomus à Flavia no Antiochenæ civitatis pro parte Episcopus anno 386. obtemperans divino per Angelum præcepto, & in ipso ordinationis actu alba columba repente devolans super caput ejus requievit. Spondan. post Baron. anno 386. n. 12. Subrogatus est Nectario Episcopo Constantinopolitanu anno Christi 397. licet ejusdem consecrationem in mensē Februario annī sequentis collatam esse constet , qui quidem annus fuit I. Pontificatus Anastasi , 4. Imperii Arcadii & Honorii , Card. Baron. anno 398. Spondan. anno 397. in fin. & anno 398. n. 17. Gualter. & alii suprā.

Ibi : Tandem ob lingue libertatem.

²² Non solum verbis, sed etiam factis Chrysostomus odium Eudoxia Imperatricis contra le lacessivit, cui Ecclesiæ aditum interdixit, ut vidua consuleret, quam iniquè Imperatrix quadam spoliaverat possessione. Spondan. anno 401. num. 9. semel atque iterum actus est in exilium , Baron. anno 403. & ibi Spondan. num. 6. & 7. & anno 404. num. 6. & 14. & qui illi adhæabant, dirissimas experti sunt poenas , quare Joannitæ dicebantur. Card. Baron. anno 404. Spond. ibi. num. 1. & num. 14. quanta ipse Chrysostomus pertulerit , dum Cucusum advenit, emratt , ac de exiliis laboribus anno 405. num. 2. anno 406. n. 5. anno 407. num. 4. agit.

Ibi : Atque in itinere prope Cumanam urbem.

²³ Post iter difficillimum trium mensium à militibus, quibus ducebatur, acriter vexatus B. Chrysostomus , de Faria Nova Addit. ad Covar.

mus, cū in templo quodam Comanis apud Pontum Euxinum pernoctaret , Martyr loci illius Basileus nomine , Comanensi Episcopus illi apparuit, & inquit: Considerate fratres, et vos enim similes erimus. Quo nutrio accepto , postera die sc̄ albis vestimentis induit, celestibus Sacramentis præmunit, precies fudit, seque sacro Crucis signo insignivit , atque ita spiritum feliciter exhalavit anno Domini 407. die 14. Septemb. Innocentii Pontificatus anno 6. Arcadii & Honorii Imper. 13. Card. Baron. anno 407. Spondan. ibi , n. 4. Gualter. dicit, pag. 356. In facta concessa sue ætatis anno 52. & mensibus octo , ut quibusdam placet. Epilocus functus est annos 9, menses 6, dies 20. Baron. & Spondan. ubi nuper Dicitur utrumque Testamentum interpretatus , sed ex ejus operibus haud pauca desiderantur, ac rursus alia , quae Chrysostomi non sunt , ipsi falsò tribuuntur. Spondan post Baron. ibidem , num. 5. apud quos de translatione corporis ejus Constantinopolim , & de aliis, quae post obitum ejus evenerunt, v. dñe poteris.

Ad Num. 4.

De beato Theophilo Episcopo Alexandrino vi. dendì Baron. & Spondan. ab anno 380. ad annum 412. Card. Bellarm. de Scriptis Ecclæsticis, anno 390. pag. 91. Jacob. Gualterius in Chronog. ad ann. 400. pag. 276 & 282. Possevin. sup. tom. 3. lit. T. pag. 289. Aug. Barbosa n. 7.

Theophilus suffecit est Timotheo Præsuli Alex. xandrinō anno 385. Baron. eod. anno , & Spond. n. 7. qui Eudoxia Imperatrici, alisque B. Chrysostomi amulsi adhærens, ipsum acriter insectatus est, adeò ut initio Constantinopolis concilio, eum injustissime depositus, Spondan. ex Baron. anno 401. à princip. in qua protervia adversus memoriam jam defuncti Chrysostomi perstetit, sed divinitus est coactus in mortis agone illius imaginem adorare , quia non ante valuit animam agere , quā cultum adversario debitum exhiberet. Spondan. ex aliis anno 412. num. 8. quo quidem anno Christi, Innocentii Pontificis 11. imperii Honorii 18. & Theodosii junioris 5. die 18. Octobris universæ carnis viam ingressus est. Licet autem beato Chrysostomo admodum infensus , ob ejus rāmen egregia scripsit , & alia præclaræ patrata post obitum plurimi est habitus , ac titulum sanctitatis apud posteros meruit. Spondan. ubi proxime , Gualter. pag. 276. & alii.

Ibi : Fuit et alter Theophilus Episcopus Antiochenus.

Cujus Antistitis meminerunt Card. Baron. An- nal. Ecclæstic. tom. 1. anno 31. & ibi Spondan. num. 2. & anno 170. num. 3. quo anno Episcopatus fastigium ascendit. Pro Catholica Religione contra Gentiles scriptis, & harmoniam Evangeliorum contexuit, ut ait Spondan. in præcitat. locis. Sedit annos 13. & occubuit anno Domini 181. Eleutheri Pontificis 4. Commodi Imperat. 2. secundum Baron. & Spondan. ibi. Honoratur sanctitatis titulus , numeraturque septimus à beato Petro Antiochiae Prælatus. Euseb. lib. 4. hist. cap. 234. Gualter. ad ann. 200. pag. 174. Martyrolog. die 13. Octobris, Spondan. anno 31. num. 2.